

[Funck Jensen.]

— med regering og rigsdag i ryggen — mistænker jo faktisk enhver borger for at være skattesnyder, samtidig med at de aller fleste borgere mistænker det offentlige livs mænd for at administrere dyrt og dårligt og ofte ligefrem ansvarsløst. Man respekterer ikke hinanden gæmsidigt, og denne mangel på respekt og tillid er det allerdårligst tænkelige grundlag for demokrati, det er rent ud sagt i det lange løb ødelæggende for folkestyret.

Jeg opfordrer derfor regeringen til at gå videre ad skattelettelsens vej, ikke blot så langt som de underbudgetterede finanslovsindtægter muliggør, men endnu videre i lige så hurtigt tempo som besparelser på statsbudgettet kan gennemføres.

Det er ikke flere skatter, vi skal have. Det er heller ikke „retfærdige“ skatter, men det er mindre skatter, færre skatter og endnu færre skatter, vi må stile imod. Det var vist noget i den retning, Hørup engang sagde. Jeg gør hans ord til mine.

Anker Lau: I alt væsentligt kan jeg slutte mig til det, venstres ærede ordfører har sagt vedrørende forslagets afsnit I, A og B, samt afsnittene II og III. Jeg har forstået det ærede medlem hr. Edvard Sørensen således, at han protesterede imod, at den højtærede finansminister har indregnet tidligere midlertidige skatteforhøjelser, også med særlige saneringsmæssige formål, som permanente led i statens driftsindtægter, men at venstre iøvrigt ville arbejde for en generel skattelettelse i den udstrækning, der er økonomisk mulighed herfor. Heri er jeg enig, og jeg kunne tænke mig, at fjernelsen af de tyske flygtninge må have skabt visse forudsætninger herfor, men jeg vil også gerne for min part henlede opmærksomheden på de dyre tilskudsordninger, som også fra anden side har været nævnt. Jeg har forøvrigt tidligere givet udtryk for, at der måtte være mulighed for at ophæve disse tilskudsordninger eller dog nogle af dem og samtidig lette skattetrykket på en sådan måde, at det hellige pristal ikke påvirkes i ugunstig retning.

Jeg skal derefter vende mig til forslagets afsnit I C, der jo omhandler det, man populært kalder brugsforeningsskatten. Forslaget her tilsigter vel at opfylde det løfte, som dette høje ting gav ved dets vedtagelse, så vidt jeg husker den 19. marts 1948. Man besluttede dengang, at en eventuel kommende beskatning af de kooperative virksomheder, hvorom man kunne enes, også

skulle have gyldighed for skatteåret 1948—49. Jeg finder desværre intet i forslaget, som tager sigte på dette, og jeg vil indtil videre gå ud fra, at det vel må være en forglemmelse. Hvis dette høje ting beslutter at give et løfte til det danske erhvervsliv, så må alle vi, der har stemt for det, være forpligtet til at holde dette løfte.

Hvad jeg har ønsket at opnå på dette område er to ting, for det første et fast skattegrundlag, som sikrer, at skatterne betales, og at det altså ikke, som i det tidligere konservative forslag, overlades til skatteyderne selv at bestemme, om og hvor meget man vil betale i skat, for det andet en skat, som opfylder løftet om lighed i beskatningen i forholdet til de private erhvervsdrivende.

Jeg tror, man kan sige, at forslaget, som det foreligger her, imødekommer det første krav, og jeg anser det for et stort og afgørende fremskridt, at man er nået frem til et skattegrundlag for kooperative virksomheder. For mig står det helt klart, at en virksomhed, hvis formål det er, at fortjeningen spredes ud til kunderne, ikke kan beskattes på samme grundlag som den virksomhed, hvis formål det er, at fortjeningen samles i virksomheden. Aktieselskaber og individuelle erhvervsdrivende beskattes jo heller ikke på samme måde, så der er for mig intet mærkeligt i, at den tredje erhvervsform, andelsformen, får sit særlige skattegrundlag.

Hele den omsætning, som går gennem kooperationen og andelsselskaberne, slider lige så meget på statens institutioner som den omsætning, der går gennem det private erhvervsliv. Det må derfor være afgørende, at dette slid og statens øvrige service også virkelig betales i fælleskab af dem, der nyder godt deraf. Hvis man kræver lighed, må det da være den første forudsætning, at man skaber et grundlag, der sikrer skattens betaling, og det har man også efter min mening erkendt i en række andre lande. Det regnskabsmæssige grundlag eller overskuddet i en brugsforening er imidlertid af en ganske anden karakter end i en privat virksomhed. Det kan forsvinde og dog opfylde virksomhedens formål, og for mig er der ikke tvivl om, at dette i stor udstrækning vil ske, hvis man vil anvende det regnskabsmæssige overskud som grundlag. Erfaringerne siden 1940 synes også at berettige til at mene, at en udvikling i den retning allerede er i gang.

Jeg beklager, at erhvervene i den betænkning, der blev afgivet sidste sommer, synes at have set bort fra dette, men menne-